

Grunnutdanningen i støpeskjeen

Sommeren 2009 uteksamineres de første tannlegene fra Universitetet i Tromsø. Tannlegeforeningen har med stor interesse fulgt kullet på elleve gjennom årene, og mitt inntrykk er at det er engasjerte og dyktige kolleger som nå snart skal avslutte sin femårige odontologiske grunnutdanning. En utdanning som har vært annerledes på mange måter. Og fordi dette er et pionerkull, har nok studentene opplevd deler av undervisningen som mer prosjektpreget enn det senere kull trolig vil gjøre. Men la det være sagt: Både Tannlegeforeningen og jeg personlig har stor tro på Tromsøkonseptet og på at utdanningen, slik den nå legges opp, vil holde god teoretisk og klinisk kvalitet.

Etter lang ventetid skal Bergen endelig få sitt hardt tiltrengte odontologibygget. Det skal romme plass for undervisning, tannlegevakt, sentralklinikk for den offentlige tannhelsetjenesten og lokaler for kompetansesenter. Det er lett å skjønne at det her blir svært mange interesser som skal tilgodeses, og at det vil komme vanskelige spørsmål om fordeling av kostnader. Mange vil være med på leken, men erfaring viser at ikke alle alltid er like villige til «å smake steken», dvs. betale sin andel av utgiftene. Man kan derfor frykte en situasjon – i likhet med et visst kortspill der det opptrer et bestemt svart kort – der ingen ønsker å bli sittende igjen med ansvaret.

Grunnutdanningen finansieres over Kunnskapsdepartementets budsjett.

Universitetene tildeles midlene og fordeles dem etter aksepterte normer og regler. Etter opprettelsen av Det medisinske-odontologiske fakultet i Bergen har det imidlertid dukket opp spørsmål om hvem som skal ha ansvar for å drive studentklinikken. Universitetet vil helst slippe å ha noe med saken å gjøre, selv om de ikke sier det rett ut. Den offentlige tannhelsetjenesten er i utgangspunktet slett ikke dimensjonert til å påta seg en slik ressurskrevende oppgave. Og hvor skal finansieringen komme fra?

Så dukker selsagt spørsmålet opp om Tromsøkonseptet også kan passe for utdanningene i Oslo og Bergen. Skjebnen for den kliniske odontologiske undervisningen er i støpeskjeen. Det er ingen tvil om at det også tenkes «Bergenstanker» for Oslo, for planleggingen av nytt bygg er i gang der også. Da kan realiteten bli at 160 studenter skal ha sin viktigste kliniske undervisning på klinikker som tilhører Den offentlige tannhelsetjenesten. Siden hovedparten av den kliniske trainingen finner sted i både fjerde og femte studieår, kreves det stor kapasitet. Det kan være snakk om opp til 40 uker undervisning og trening.

I NTF er vi derfor bekymret både for kvaliteten og for mengden av studentenes kliniske trening. For du blir ikke tannlege bare ved å lese teori. Praksis må følge med, i tilstrekkelig stort omfang av bunnsolid kvalitet.

Jeg har vært så heldig å ha studenter fra både Oslo og Bergen på praksistje-

neste i min kliniske hverdag. Det er givende, men også krevende, å skulle legge hverdagen opp på en måte som gir mening for studentene mens de er ute. Vi står derfor på for at oppholdet skal bli så bra som mulig. Men å gå fra en tre- eller femukers periode over til så mye som 40 uker, slik som Tromsøstudentene har, er et stort løft og en ditto utfordring. Mange klinikker er i dag delvis underbemannet og ofte besatt av tannleger som raskt nærmer seg pensjonsalder. Det blir derfor viktig å høste erfaringer fra klinikkene og fra Universitetet i Tromsø før man går inn for å innføre liknende ordninger ved de andre lærestedene. Likeså blir det viktig å ha klare linjer for finansiering av undervisningen, for det kan ikke være slik at et enkelt fylkesbudsjett skal avgjøre hvorvidt tannlegeundervisningen skal bli god eller mindre god.

Vi er ikke prinsipielt imot at studentklinikken organiseres på denne måten. Men det vil utvilsomt være nødvendig å stille mange og kritiske spørsmål og legge klare forutsetninger for denne type løsninger i de prosessene som Tannlegeforeningen forventer å bli en del av i tiden framover.

Grunnutdanningen